

СССР Финляндь хоорндк иньгллгын улм батрджана

Финляндин президент У. К. Кекконен мана орн-нутгт ирдж арви хонгт гничлсн, Советск-Финляндск коммюнике гаргъдж, гар тавдж батлгъяр төгсв. Эн тоот — хойр орн-нутгин хоорндан иньгллгын зовър уралан йовулдханы медүлджанä — гидж хельсинкск «Кансан уутисет» гидг газет бичджәнä. Финляндск общественность У. К. Кекконенä Москвад кесн күүндврин дигиг таасад, Финляндин экономическ өслтдн цаарандн дөнъ болсн деерән, бас тер мет Европин ар үзгт төвкнүн бāāлгын батлхд ик чинртä гидж темдглджәнä.

Дāāнä хөөн Финляндин өслт сән хоша болгч мана орн-нутгин өгчәсн, ода чигн өгчәх дөнъглä тасрхан уга залгълдата. Дāāнä хөөтк түрүн джилмүдт Советск Союз финск олн-āmтнд дāāнä кōлд хамхрсн-эвдрсән бүткдж ясхдн дөнъ болла. СССР-лā Финляндин цаарандк чигн экономическ залгълдань муугъан үзүлсн уга. Советск Союз финляндск государствн үүлдврчнрүр дуудвр келлән, ганцхн эврәнн экономик болн цецгллт өсгхд дурлдж бāāхш, тер мет финляндск экономик бас цецглād, Финляндь өсād-өргджād, фин олн-āmтнā бāādл-джиргълнь бас өстхā гиджәхиг үр Н. С. Хрущев темдгддж финляндск государствн үүлдәчирт келв.

Минь одахн төгссн, экономическ төрär болсн, советск-финляндск күүндврин дигнь онцдан, тинм сā хāāлгнā герчнь болджана. Финляндск халхин дур сунъгъдж, Советск Союз Финляндьд олзта бооцагъяр 400-500 сай арслнь мөнъгнā өгйā өгч, финмүдт Сайменск канал эдлхдн зөв өгх болдж зөвшәрв.

Финляндск экономикин өслт сүүлин джилмүдт, прмышленн производств өөдлүлхд болн кōдлмш уга бāāх улсин тоог эрк биш уурулх төрмүд, мөнъгн эс күрсәр кесг түрүлā харгъв. Москвад күүндвр болхд, Финляндин элчнр, советск шин өйгā авлгн-мана орн-нутгин экономическ өслтин түрүгын уурулад, олнд кōдлмш гаргъх билä гидж заацхав.

Финляндьд болхла, Сайменск канал эдллгнā төриг негн деернь гаргъдж таслгн бас йир ик чинртä. Сайма гидг финляндск нууриг (терүнā системинь бас) Финск заливлā Выборг гидг советск балгсна хаджуд залгьдг эн канал, Финляндин болн Советск Союзин газрар гарна. Дāāнä хөөн Финляндь эн канал эс эдлдг учрар, кесг түрүлā харгьдг билä. Одгä цагт Советск Союз, Финляндь бийдән олзтагъяр тер каналиг 50 джилин эргид эдлтхā гидж бооцхан зөвшәрхджәхиннь тускар герчлв.

Советск-финляндск күүндвр болхд, шин өгйән, Сайменск каналин болн удан болзгта гүүлгәнā шин зөвшāl гарсна туск бооцаг Финляндин обще-

ственность цань угагъяр үнджәнä. Эн бооцана чинринь темдглхләрн, «манла хоша бāāх алдр орн-нутгин гардачир мана орн-нутгин экономическ түрүгын медсн деерән, Финляндьд нөкд болх эв-аргын хāādжәнä» — гидж «Мааканса» газет бичджәнä.

Одгä цагин нарт делкән бāādлин тускар болн Европин ар үзгтн төвкнүн бāāлгь батлгъна туск төрмүдәр советск-финляндск күүндврин диг Финляндьд бас икәр таасгдв. Нарт делкән бāādлин кесг чинртä төрмүдәр, онцдн келхлā, зерзевиг агслгънас гаргъдж, атомн селм сөрлгын уурулх кергтä эв-аргын тускд, тер мет Центральн Европд атомн селмәс сул зон токтахд, хойр орн-нутг нег-негән медсинь боли нег мōсн ухатагын тер күүндвр шинәс үзүлв. Терүнлāгән хамдн, Советск Союз болн

Финляндь, Европин ар үзгтн төвкнүн бāāлгын батрулхур зөрүлгдсн эв-аргь бүрдāх болцхав. Советск Союз Финляндь хоорндк, тер мет Европин ар үзгин оньгдан орн-нутгудин иньглч залгълда боли нег-негән медлгын улм цаарандн батлгын, тер төр күцālгьнд дөнъ болх билä. Советск-финляндск коммюникед темдглгдсн эн зааврмудиг финск общественность йөрәджәнä.

Финляндин президент У. Кекконен Москвагъас йовдж бāāгъад иигдж келв: «Эн мана йовдл Финляндь Советск Союз хойр хоорндан мōнъкинд төвкнүн бāāхд, бидн цугъарн цуг нарт делкәг төвкнүн бāāлгьхин төлā, ни-негн кōдлхд нөкд болх гидж би иткджәнäv». Советск-финляндск күүндврин дигин тускар, тер мет советск олн-āmтн бас итклән медүлджәнä.